

Sygn. akt I C 714/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2017 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Ewelina Iwanowicz

Protokolant: Patrycja Łuczak

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2017 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **A. J.**

o zapłatę

1. umarza postępowanie co do kwoty 1.226,62 (jeden tysiąc dwieście dwadzieścia sześć 62/100) złotych;
2. zasądza od A. J. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 7,25 (siedem 25/100) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty;
3. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
4. nie obciąża pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 714/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 października 2016 roku wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin

– Zachód w (...) Spółka Akcyjna z siedzibą

w W. wniosła o wydanie przeciwko A. J. (oznaczonej w pozwie jako J.) nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym

i zasądzenie kwoty 1.217,34 złotych, w tym 1.016 złotych z tytułu nieuiszczonej składki

na ubezpieczenie obowiązkowe odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych potwierdzonej umową numer (...) z dnia 13 sierpnia 2014 roku

i 201,34 złotych z tytułu skapitalizowanych odsetek za opóźnienie od w/w kwoty naliczonych za okres od 7 lipca 2014 roku do 17 października 2014 roku, z odsetkami ustawowymi

od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód wniósł nadto o zasądzenie kosztów sądowych w wysokości 30 złotych, zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 270 złotych, oraz zwrotu 0,30 zł tytułem innych kosztów.

(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym – k. 2-7)

W dniu 27 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Zgierzu.

(postanowienie – k. 8)

W piśmie, które wpłynęło do tutejszego Sądu w dniu 24 kwietnia 2017 roku, powód poparł powództwo.

(pismo powoda – k. 11-13 odw.)

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powódka Przyznała, iż przedmiotowa umowa ubezpieczenia została z nią zawarta oraz że nie zapłaciła składki w ratach i terminie przewidzianych w umowie. Zakwestionowała wysokość dochodzonej należności jako nieodpowiadającej wysokości składki wynikającej z polisy. Dodała, iż w dniu 8 sierpnia 2017 roku zapłaciła całość należności wynikającej z umowy ubezpieczenia wraz z należnymi odsetkami obliczonymi od dat wskazanych w przedmiotowej umowie.

(odpowiedź na pozew – k. 38-39 odw.)

Pismem procesowym z dnia 25 sierpnia 2017 roku strona powodowa cofnęła powództwo co do kwoty 1,226,62 złotych w związku z wpłatą przez stronę pozwaną powyższej sumy w dniu 8 sierpnia 2017 roku. Nadto, powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz odsetek ustawowych za opóźnienie w wysokości określonej w art. 481 § 2 k.c. liczonych od 18 października 2016 roku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pismo powoda – k. 44-45)

Na terminie rozprawy w dniu 6 października 2017 roku pozwana podniosła, iż zapłaciła kwotę należną z tytułu składki wraz z odsetkami. Dodała, iż nie zgadza się ze stanowiskiem powoda, że zapłaciła tylko należność główną i nadal należą się odsetki za opóźnienie, choć nie wykluczyła okoliczności, że może być rozbieżność co do wysokości odsetek, które doliczyła do należności głównej. Wniosła o nie obciążanie kosztami procesu, podnosząc, iż gdyby powód prawidłowo wprowadził jej dane do systemu i prawidłowo wezwał ją do zapłaty, to by zapłaciła i nie byłoby potrzeby wytaczania powództwa. Dodała, iż adres wskazany w pozwie też jest nieprawidłowy, a nadto, że u tego samego agenta ubezpieczała się kilka razy i miał on jej prawidłowe dane osobowe i adresowe, a do polisy został wprowadzony zły adres i złe nazwisko.

(protokół rozprawy – k. 49)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 sierpnia 2014 roku doszło do zawarcia w trybie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. 2016/2060 z zm.) pomiędzy A. Z.- (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, na mocy której powód udzielił jej ochrony ubezpieczeniowej na okres od 7 lipca 2014 roku do 7 lipca 2015 roku, a pozwana zobowiązała była do uiszczania składki w wysokości 1.015 złotych płatnej w dwóch ratach – pierwsza w wysokości 507,50 złotych w terminie do 13 sierpnia 2014 roku, a druga w kwocie 507,50 złotych w terminie do 7 stycznia 2015 roku. Wcześniej łączyła strony umowa ubezpieczenia oc za okres od 7 lipca 2013 roku do 7 lipca 2014 roku.

(bezsporne, nadto kopie polis – k. 16-18, k. 19-20)

W dniu 7 października 2014 roku ubezpieczyciel sporządził pismo skierowane do pozwanej z wezwaniem do zapłaty kwoty 1.016 złotych, ale wskazał w nim nieistniejący adres – plac (...), (...)-(...) Z..

(kopia wezwania do zapłaty – k. 15)

Pozwana do dnia wytoczenia powództwa nie uiściła ani pierwszej, ani drugiej raty składki.

(bezsporne)

W dniu 8 sierpnia 2017 roku A. J. wpłaciła na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 1.226,62 złotych na poczet zaległej składki ubezpieczeniowej i odsetek za opóźnienie.

(bezsporne, nadto kserokopia potwierdzenia wpłaty – k. 40)

Pozwana w gospodarstwie domowym pozostaje z mężem. Utrzymują się z wynagrodzenia za pracę jej męża oraz dochodów z prowadzonej przez pozwaną działalności gospodarczej. Ich łączne miesięczne dochody wynoszą około 15.000 złotych.

(przesłuchanie pozwanej – k. 49)

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać należało, iż powód bezzasadnie dochodził tytułem składki na ubezpieczenie oc kwoty 1.016 złotych, podczas gdy składka z umowy ubezpieczenia numer (...) z dnia 13 sierpnia 2014 roku wynosiła 1.015 złotych. Wobec tego w zakresie różnicy pomiędzy tymi kwotami powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie (punkt 3 sentencji wyroku).

Powód wobec uiszczenia przez pozwaną po wytoczeniu powództwa kwoty 1.226,62 złotych cofnął powództwo w tym zakresie. Stosownie do treści przepisu art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli

z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Natomiast zgodnie z treścią art. 355 § 1 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew.

Powód cofnął powództwo we wskazanym zakresie przed rozpoczęciem rozprawy w niniejszej sprawie, uznając zatem zgodnie z art. 203 § 4 k.p.c. cofnięcie pozwu za dopuszczalne, na podstawie art. 355 §1 k.p.c., należało umorzyć postępowanie co do kwoty 1.226,62 złotych (punkt 1).

Przy czym pomiędzy stronami istniała rozbieżność, jakie należności składały się na powyższą kwotę. Choć obie strony zaliczały tę wpłatę na poczet należności głównej, to po pierwsze, o czym była już mowa powyżej, pod tym pojęciem przyjmowały inną kwotę, a mianowicie pozwana za polisą 1.015 złotych, a pozwany nieprawidłowo 1.016 złotych, a po drugie, pozwana przyjmowała, iż pozostała kwota pokrywała w całości odsetki za opóźnienie należne od daty wymagalności poszczególnych rat składki do daty zapłaty, a powód, że nadal należą się odsetki za opóźnienie od tej samej daty jak w pierwotnym żądaniu. W ocenie Sądu, stanowiska obu stron w zakresie odsetek nie były prawidłowe.

Powód domagał się bowiem nadal, po częściowym cofnięciu powództwa, odsetek jak w pierwotnym żądaniu pomimo, że dokonana przez pozwaną wpłata przewyższała należność główną (należność z tytułu zaległej składki), natomiast pozwana błędnie wyliczyła odsetki należne od poszczególnych rat składki za okres od daty wymagalności tychże poszczególnych rat składki do dnia zapłaty.

Według wyliczeń dokonanych przez Sąd orzekający w niniejszej sprawie w oparciu o kalkulator odsetkowy dostępny na stronie internetowej www.gofin.pl odsetki ustawowe (a od 1 stycznia 2016 roku odsetki ustawowe za opóźnienie) od kwoty 507,50 złotych za okres od 14 sierpnia 2014 roku do 8 sierpnia 2017 roku wynoszą 122,13 złote, natomiast od kwoty 507,50 złotych za okres od 8 stycznia 2015 roku do 8 sierpnia 2017 roku – 96,74 złote.

Zatem łączna wysokość należnego powodowi świadczenia wynosiła 1.233,87 złote (1.015 złotych + 122,13 złote + 96,74 złotych). Natomiast pozwana zapłaciła powodowi 1.226,62 złotych. Niedopłata z tytułu skapitalizowanych odsetek wynosi więc 7,25 złotych.

Wobec powyższego Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda należność w kwocie 7,25 złotych tytułem pozostałej do zapłaty części skapitalizowanych odsetek (punkt 2).

O obowiązku zapłaty odsetek Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.c. oraz art. 482 k.c., zasądzając dalsze odsetki od skapitalizowanych odsetek od dnia następnego po okresie kapitalizacji, tj. począwszy od 9 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty (punkt 2).

Art. 203 § 2 k.p.c. wyraża zasadę, że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady w sytuacji, gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda.

W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 k.p.c.) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia

11 grudnia 2009 roku, sygn. akt II CZ 208/11, LEX nr 1214570). W niniejszej sprawie pozwana uiszczała składkę dopiero po wytoczeniu przeciwko niej powództwa, a zatem co do zasady należało ją uznać za przegrywającą proces. Jednakże w realiach niniejszej sprawy Sąd zastosował wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu i w oparciu o art. 102 k.p.c. nie obciążył jej kosztami procesu. Wedle tego przepisu, w przypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 sierpnia 2012 roku. (sygn. akt V CZ 26/12, LEX nr 1231638), przepis art. 102 k.p.c. wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w rozpoznawanym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, czy wręcz niesprawiedliwe.

Art. 102 k.p.c. znajduje zastosowanie „w wypadkach szczególnie uzasadnionych”, które nie zostały ustawowo zdefiniowane i są każdorazowo oceniane przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy. Do okoliczności tych zalicza się m.in. sytuację majątkową

i osobistą strony, powodującą, że obciążenie jej kosztami może pozostawać w kolizji

z zasadami współżycia społecznego. Przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. mogą być również brane pod uwagę okoliczności dotyczące charakteru sprawy (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2012 roku, sygn. akt II CZ 95/12, LEX nr 1232771, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2012 roku, sygn. akt I UZ 86/12, LEX nr 1228427). W postanowieniu z dnia 26 września 2012 roku (sygn. akt II CZ 100/12, LEX nr 1232760) Sąd Najwyższy wskazał, iż ocena, czy w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony należy do swobodnej decyzji sądu ze względu na konieczność zapewnienia poczucia sprawiedliwości oraz realizacji zasady słuszności.

W niniejszej sprawie Sąd wziął pod uwagę niedbałość strony powodowej

w sformułowaniu polisy i wezwania do zapłaty, a nawet samego pozwu, w których zniekształcono nazwisko ubezpieczonej – pozwanej oraz jej adres zamieszkania. Nie sposób zarzucić pozwanej, że nie ustosunkowała się do wezwania do zapłaty przed wytoczeniem powództwa, skoro wezwanie to, jeżeli w ogóle zostało do pozwanej nadane (bo brak jest potwierdzenia nadania), nie mogło do niej dotrzeć (brak dowodu doręczenia i zaprzeczenie ze strony pozwanej), aby mogła się z nim zapoznać i wykonać zapobiegając wytoczeniu powództwa. Choć obowiązek zapłaty rat składki i termin płatności wynikał z samej polisy, to dla oceny zasadności obciążenia lub nieobciążenia pozwanej kosztami procesu powyższe okoliczności są, zdaniem Sądu, istotne, bowiem w niniejszej sprawie do zawarcia przedmiotowej umowy ubezpieczenia doszło niejako automatycznie w trybie art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) i brak jest potwierdzenia wykonania spoczywających na ubezpieczycielu

obowiązków informacyjnych jak w art. 28 ust. 1a i n. w/w ustawy. Przy czym, po ustaleniu przez Sąd na podstawie bazy Pesel-Sad prawidłowych danych personalnych i adresowych pozwanej i doręczeniu jej odpisu pozwu (26 lipca 2017 roku) niezwłocznie (8 sierpnia 2017 roku) uregulowała prawie całą należność. Zatem Sąd uznał, iż w niniejszych okolicznościach obciążenie pozwanej kosztami procesu na rzecz powoda byłoby niesłuszne i zwolnił ją z obowiązku zwrotu tychże kosztów (punkt 4).